

Ο Edouard Louis* για το κίνημα των κίτρινων γιλέκων

Του Edouard Louis (μετάφραση: Λήδα Βογιατζόγλου)

Κάποιες σκέψεις για το κίνημα των κίτρινων γιλέκων, για τη σημασία του, και για την περιφρόνηση και την ακραία βία που παρατηρούμε σήμερα σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων.

Εδώ και κάποιες μέρες προσπαθώ να γράψω ένα κείμενο για τα κίτρινα γιλέκα, αλλά δεν τα καταφέρνω. Υπάρχει κάτι σ' αυτή την ακραία βία και σ' αυτή την ταξική περιφρόνηση που σφυροκοπούν το κίνημα αυτό που με παραλύει, γιατί κατά κάποιο τρόπο, νιώθω ότι με αφορά προσωπικά.

Δυσκολεύομαι να περιγράψω το σοκ που ένιωσα όταν είδα τις πρώτες εικόνες των κίτρινων γιλέκων. Έβλεπα, στις φωτογραφίες που συνόδευαν τα άρθρα, σώματα που δεν εμφανίζονται στη δημόσια σφαίρα και στα μέσα ενημέρωσης σχεδόν ποτέ,

Σώματα που υποφέρουν, ρημαγμένα από τη δουλειά, την κούραση, την πείνα, τη διαρκή ταπείνωση των εξουσιαστών προς τους εξουσιαζόμενους, τον κοινωνικό και γεωγραφικό αποκλεισμό, έβλεπα κουρασμένα σώματα, κουρασμένα χέρια, τσακισμένες πλάτες, εξαντλημένα βλέμματα.

Ο λόγος της αναστάτωσής μου, ήταν ασφαλώς η απέχθειά μου για την κοινωνική βία και τις ανισότητες αλλά και, ίσως πρωτίστως, γιατί αυτά τα σώματα που έβλεπα στις φωτογραφίες έμοιαζαν με το σώμα του πατέρα μου, του αδερφού μου, της θείας μου..

Έμοιαζαν με τα σώματα της οικογένειάς μου, των κατοίκων του χωριού όπου πέρασα την παιδική μου ηλικία, των ανθρώπων με την κατεστραμμένη υγεία από τη φτώχεια και την εξαθλίωση, οι οποίοι επαναλάμβαναν πάντα, κάθε μέρα της παιδικής μου ηλικίας ακριβώς αυτό : «εμείς δεν μετράμε για κανένα, κανείς δεν μιλάει για εμάς».

Εξ' ου και το ότι ένιωσα να με αφορά προσωπικά η περιφρόνηση και η βία της αστικής τάξης που αμέσως ρίχτηκε με μανία ενάντια στο κίνημα. Γιατί, μέσα μου, για μένα, όποιος προσέβαλε ένα κίτρινο γιλέκο προσέβαλε τον πατέρα μου.

Αμέσως, από τη στιγμή που γεννήθηκε αυτό το κίνημα, είδαμε στα ΜΜΕ «ειδικούς» και «πολιτικούς» να μειώνουν, να καταδικάζουν, να κοροϊδεύουν τα κίτρινα γιλέκα και την εξέγερση που ενσαρκώνουν.

Έβλεπα στα κοινωνικά δίκτυα τις λέξεις «βάρβαροι», «ανόητοι», «χωριάτες», «ανεύθυνοι». Τα ΜΜΕ μιλούσαν για τη γκρίνια των κίτρινων γιλέκων : τα λαϊκά στρώματα δεν εξεγείρονται, όχι. Μουγκρίζουν σαν ζώα.

Άκουγα για τη «βία αυτού του κινήματος» όταν καιγόταν ένα αυτοκίνητο ή έσπαγε μια τζαμαρία, όταν ένα άγαλμα υπέστη φθορές.

Συνηθισμένο φαινόμενο διαφοροποιημένης αντίληψης της βίας : ένα μεγάλο μέρος του πολιτικού κόσμου και των μέσων ενημέρωσης θα ήθελε να πιστέψουμε πως η βία, δεν είναι τα χιλιάδες σώματα που η πολιτική κατέστρεψε και οδήγησε στην εξαθλίωση αλλά μερικά

καμένα αυτοκίνητα.

Πρέπει πραγματικά να μην έχεις γνωρίσει ποτέ τη δυστυχία για να μπορείς να σκέφτεσαι ότι ένα γκράφιτι σε ένα ιστορικό μνημείο είναι πιο σημαντικό από το να μην μπορείς να έχεις υγειονομική περίθαλψη, να ζήσεις, να τραφείς, να θρέψεις την οικογένειά σου.

Τα κίτρινα γιλέκα μιλάνε για την πείνα, την επισφάλεια, τη ζωή και το θάνατο. Οι «πολιτικοί» και κάποιοι δημοσιογράφοι απαντούν: «τα σύμβολα της δημοκρατίας μας υπέστησαν φθορές». Μα για ποιό πράγμα μιλάνε αυτοί οι άνθρωποι; Πώς τολμούν; από που έχουν έρθει;;

Τα μέσα ενημέρωσης μιλούν επίσης για ρατσισμό και ομοφοβία από την πλευρά των κίτρινων γιλέκων. Ποιόν κοροϊδεύουν; Δεν θέλω να μιλήσω για τα βιβλία μου, αλλά είναι ενδιαφέρον να σημειώσω ότι κάθε φορά που δημοσίευσα ένα μυθιστόρημα, με κατηγόρησαν ότι στιγματίζω τη φτωχή και αγροτική Γαλλία ακριβώς επειδή ανέφερα την ύπαρξη ομοφοβίας και ρατσισμού στο χωριό που πέρασα την παιδική μου ηλικία. Δημοσιογράφοι που δεν είχαν κάνει ποτέ τίποτα για τα λαϊκά στρώματα αγανακτούσαν και άρχισαν ξαφνικά να παριστάνουν τους υπερασπιστές των λαϊκών τάξεων.

Για τους εξουσιαστές, τα λαϊκά στρώματα αντιπροσωπεύουν την κατεξοχήν τάξη-αντικείμενο, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Pierre Bourdieu· αντικείμενο που διαμορφώνεται ανάλογα με το αφήγημα: Καλοί αυθεντικοί φτωχοί τη μια μέρα, ρατσιστές και ομοφοβικοί την επόμενη.

Και στις δύο περιπτώσεις, η υφέρπουσα βούληση είναι η ίδια: να εμποδίσουν την ξαφνική εμφάνιση του λόγου των λαϊκών στρωμάτων για τα λαϊκά στρώματα. Τι κι αν χρειαστεί να πέσουν σε αντιφάσεις; Το σημαντικό γι' αυτούς είναι ότι τα λαϊκά στρώματα πρέπει να σιωπάσουν.

Ασφαλώς και υπήρξαν ομοφοβικές και ρατσιστικές εκφράσεις και χειρονομίες στους κόλπους των κίτρινων γιλέκων, αλλά από τότε αυτά τα μέσα ενημέρωσης και αυτοί οι «πολιτικοί» νοιάζονται για το ρατσισμό και την ομοφοβία; Από τότε;

Τι έκαναν κατά του ρατσισμού; Χρησιμοποιούν τη δύναμη που έχουν για να μιλήσουν για τον Ανταμά Τραορέ και την Επιτροπή Ανταμά; Μιλάνε ποτέ για την αστυνομική βία που υφίστανται κάθε μέρα οι Μαύροι και οι Άραβες στη Γαλλία;

Μήπως δεν έδωσαν βήμα στην Φριζίντ Μπαρντό¹ και τον Επίσκοπο -Δεν-θυμάμαι-ποιόν την περίοδο της έξαρσης του κινήματος «γάμος για όλους» και, κάνοντας αυτό, δεν εισήγαγαν και δεν κανονικοποίησαν; την ομοφοβία στα τηλεοπτικά πλατό;

Τη στιγμή που οι κυρίαρχες τάξεις και ορισμένα μέσα μιλούν για ομοφοβία και ρατσισμό μέσα στο κίνημα των κίτρινων γιλέκων, δεν μιλούν ούτε για ομοφοβία ούτε για ρατσισμό. Λένε : «Φτωχοί, σκάστε!»

Άλλωστε, το κίνημα των κίτρινων γιλέκων παραμένει ένα κίνημα υπό κατασκευή, η γλώσσα του δεν έχει ακόμα καθοριστεί : εάν υπάρχει ομοφοβία ή ρατσισμός μέσα στα κίτρινα γιλέκα, είναι δική μας ευθύνη να μετασχηματίσουμε αυτή τη γλώσσα.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να πεις: «υποφέρω» : ένα κοινωνικό κίνημα είναι ακριβώς η

στιγμή εκείνη που δίνεται η δυνατότητα σε αυτούς που υποφέρουν να σταματήσουν να λένε :«υποφέρω εξ' αιτίας της μετανάστευσης και της γειτόνισσας μου που παίρνει κοινωνικά επιδόματα» αλλά, «υποφέρω εξαιτίας αυτών που κυβερνούν. Υποφέρω λόγω του ταξικού συστήματος, λόγω του Emmanuel Macron και του Εντουάρ Φιλίπ.» Το κοινωνικό κίνημα είναι μια στιγμή ανατροπής της γλώσσας, μια στιγμή που οι παλιοί γλωσσικοί κώδικες μπορούν να τεθούν υπό αμφισβήτηση.

Αυτό συμβαίνει σήμερα: εδώ και κάποιες μέρες παρατηρούμε μια αναδιατύπωση του λεξιλογίου των κίτρινων γιλέκων. Στην αρχή ακούγαμε μόνο να μιλάνε για τα καύσιμα, και μερικές φορές εμφανίζονταν δυσάρεστες λέξεις, όπως «επιδοματίες». Πλέον ακούμε τις λέξεις ανισότητες, αύξηση των μισθών, αδικίες.

Αυτό το κίνημα πρέπει να συνεχιστεί, διότι ενσαρκώνει κάτι δίκαιο, επείγον, βαθιά ριζοσπαστικό, διότι πρόσωπα και φωνές που συνήθως είναι καταδικασμένα στην αφάνεια γίνονται επιτέλους ορατά και ακουστά.

Ο αγώνας δεν θα είναι εύκολος: Το βλέπουμε, τα κίτρινα γιλέκα αντιπροσωπεύουν κάποιο είδος τεστ Ρόρσαχ για ένα μεγάλο μέρος της αστικής τάξης · τους αναγκάζουν να εκφράσουν την ταξική τους περιφρόνηση και βία που συνήθως εκφράζουν μόνο με πλάγιο τρόπο, αυτή την περιφρόνηση που κατέστρεψε τόσες ζωές γύρω μου, που συνεχίζει να καταστρέφει, και όλο και περισσότερο, αυτή την περιφρόνηση που φιμώνει και με παραλύει σε σημείο να μην καταφέρνω να γράψω το κείμενο που θα ήθελα να γράψω, να εκφράσω αυτό που θα ήθελα να εκφράσω .

Αλλά πρέπει να κερδίσουμε: Είμαστε πολλές και πολλοί που θεωρούμε ότι δεν θα μπορούσαμε να αντέξουμε άλλη μια ήττα για την αριστερά, και συνεπώς για όσες και όσους υποφέρουν.

Πηγή: <https://www.facebook.com/edouard.bellegueule/posts/2221929904538646>

*Συγγραφέας του βιβλίου "Ας τελειώνουμε με τον " Εντύ Μπελγκέλ"

* Μετάφραση κεντρικής φωτογραφίας: Μακαρόν ο κυρίαρχος λαός προχωράει

1 Επικεφαλής του κινήματος « manif pour tous » («διαδήλωση για όλους»), ενάντια στο κίνημα « mariage pour tous » (υπέρ του γάμου ομόφυλων ζευγαριών).